چهل حدیث از امام هادی سلام الله علیه

چند ویژگی پیامبر اسلام(ص)

۱. الإمام الهادی(ع) :نَبِينا أفضَلُ الأَنبِياءِ... أشَدُّ النّاسِ تَواضُعا، أعظَمُهُم حِلما، وأَنداهُم كفّا، وأَمنَعُهُم كنَفَا.

امام هادی(ع) :پیامبر ما، برترین پیامبران...، فروتن‌ترینِ مردم، بردبارترینِ ایشان، بخشنده و دست و دلبازترینِ آدمیان و دلاورترینِ آنان در حمایت از وابستگان خود بود.

کشف الغمة: ج ۴ ص ۲۶. سیره پیامبر خاتم(ص) جلد۲ صفحه: ۱۲۴

دانشمند و دانشجو

۲ . الإمام الهادی(ع) :إنَّ العالِمَ وَالمُتَعَلِّمَ شَريكانِ فِي الرُّشدِ.

امام هادی(ع) :دانشمند و دانشجو در هدایت، شریک اند.

کشف الغُمّة: ج ۳ ص ۱۷۷. علم و حکمت در قرآن و حدیث (ویراست دوم) - جلد ۱ صفحه: ۳۹۶

یاد مرگ مانع گناه

۳ . الإمام الهادی(ع) :أُذكرْ مَصرَعَک بينَ يدَی أهلِک؛ و لا طَبيبَ يمنَعُک، و لا حَبيبَ ينفَعُک.

امام هادی(ع) :به یادآور آن هنگامی را که پیش روی خانواده ات در بستر مرگ افتاده ای و نه طبیبی می تواند جلو مردنت را بگیرد و نه دوستی به کارت می آید.

بحار الأنوار: ۷۸ / ۳۷۰ /۴. میزان الحکمه جلد ۱۱ صفحه: ۱۰۸

دوراندیشی

۴ . الإمام الهادی(ع) :أُذكرْ حَسَراتِ التَّفريطِ بأخذِ تَقديمِ الحَزمِ.

امام هادی(ع) :افسوسهای ناشی از کوتاهی نمودن در کار را به یاد آر و دوراندیشی را در پیش گیر.

بحار الأنوار: ۷۸ / ۳۷۰ /۴. میزان الحکمه جلد ۹ صفحه: ۱۱۱

حواس جمعی در دنیا

۵ . الإمام الهادی(ع) :الدُّنيا سوقٌ، رَبِحَ فيها قَومٌ وخَسِرَ آخَرونَ.

امام هادی(ع) :دنیا، بازاری است که قومی در آن سود بُردند و شماری دیگر، زیان کردند.

تحف العقول: ص ۴۸۳. دنیا و آخرت از نگاه قرآن و حدیث جلد ۱ صفحه: ۱۱۸

انتظار معقول

۶ . الإمام الهادی(ع) :لا تَطلُبِ الصَّفاءَ مِمَّن كدَرتَ عَلَيهِ، ولاَ الوَفاءَ مِمَّن غَدَرتَ بِهِ، ولاَ النُّصحَ مِمَّن صَرَفتَ سوءَ ظَنِّک إلَيهِ؛ فَإِنَّما قَلبُ غَيرِک (لَک) كقَلبِک لَهُ.

امام هادی(ع) :صفای دوستی را از آن که دوستی‌اش را برآشفتی، مخواه. وفاداری از آن که به او نیرنگ زدی، مطلب، و خیرخواهی را از آن که بدگمانی‌ات را متوجّه او کردی، مجو؛ چرا که دل دیگری نسبت به تو، همچون دل تو نسبت به اوست.

أعلام الدين: ۳۱۲. دوستی در قرآن و حدیث - جلد ۱ صفحه: ۳۳۴

اجابت دعا در بارگاه امام حسین(ع)

۷ .الإمام الهادی(ع) :إنَّ للّهِ مَواطِنَ يحِبُّ أن يدعى فيها فَيجيبَ، وإنَّ حائِرَ الحُسَينِ(ع) مِن تِلک المَواطِنِ.

امام هادی(ع) :اماکنی هست که خدا دوست دارد در آنها به درگاهش دعا شود تا اجابت کند و حائر حسین(ع) یکی از این اماکن است.

المزار للمفيد: ص ۲۰۹ ح ۲. نهج الدّعا (با ترجمه فارسی) جلد ۱ صفحه: ۳۷۸

حاجت خواهی در جوار بارگاه امام رضا(ع)

۸ .الإمام الهادی(ع) :مَن كانَت لَهُ إلَى اللّهِ حاجَةٌ، فَليزُر قَبرَ جَدِّي الرِّضا(ع) بِطوسٍ وهُوَ عَلى غُسلٍ، وَليصَلِّ عِندَ رَأسِهِ رَكعَتَينِ، وَليسأَلِ اللّهَ حاجَتَهُ فى قُنوتِهِ؛ فَإِنَّهُ يستَجيبُ لَهُ ما لَم يسأَل فى مَأثَمٍ أو قَطيعَةِ رَحِمٍ.

امام هادی(ع) :هر کس از خداوند حاجتی داشت، غسل کند و به زیارت جدّم رضا(ع) در توس برود و بالاسرِ آن حضرت دو رکعت نماز بگزارد و در قنوتش حاجت خود را از خداوند بخواهد، حاجتش را، در صورتی که درخواست گناه یا بُریدن پیوند خویشاوندی نباشد، برآورده خواهد ساخت.

عيون أخبار الرضا(ع): ج ۲ ص ۲۶۲ ح ۳۲. نهج الدّعا (با ترجمه فارسی) جلد ۱ صفحه: ۳۷۸

اهمیت زیارت امام رضا(ع)

۹ .الإمام الهادی(ع) ـ فى الامام الرضا(ع) ـ: إنَّ مَوضِعَ قَبرِهِ لَبُقعَةٌ مِن بِقاعِ الجَنَّةِ، لا يزورُها مُؤمِنٌ إلاّ أعتَقَهُ اللّهُ مِنَ النّارِ وأحَلَّهُ إلى دارِ القَرارِ.

امام هادی(ع)ـ در باره امام رضا(ع) ـ: محل قبر آن امام، قطعه ای از خاک بهشت است و هیچ مؤمنی آن را زیارت نمی کند، جز آن که خداوند، او را از آتش دوزخ آزاد می سازد و در سرای جاودانی جایش می دهد.

عيون أخبار الرضا(ع): ج ۲ ص ۲۶۲ ح ۳۲. نهج الدّعا (با ترجمه فارسی) جلد ۱ صفحه: ۳۷۸

شرایط اجابت دعا

۱۰ .الإمام الهادی(ع) :إذا أخلَصتَ فى طاعَةِ اللّهِ، وَاعتَرَفتَ بِرَسولِ اللّهِ(ص) وبِحَقِّنا أهلَ البَيتِ، وسَأَلتَ اللّهَ ـ تَبارَک وتَعالى ـ شَيئا لَم يحرِمک.

امام هادی(ع) :هر گاه مخلصانه خدا را اطاعت کردی و به [حقّانیت]پیامبر خدا و به حقّ (حقّانیت) ما اهل بیت اعتراف نمودی و از خداوند ـ تبارک و تعالی ـ چیزی خواستی، تو را محروم نخواهد کرد.

الأمالى للطوسى: ص ۲۸۶ ح ۵۵۵. نهج الدّعا (با ترجمه فارسی) جلد ۱ صفحه: ۴۳۸

لودگی

۱۱ .الإمام الهادی(ع) :الهَزلُ فُكاهَةُ السُّفَهاءِ، وصَناعَةُ الجُهّالِ.

امام هادی(ع) :لودگی، شوخی نابخردان و پیشه جاهلان است.

أعلام الدین: ص ۳۱۱. الگوی شادی از نگاه قرآن و حدیث - جلد ۱ صفحه: ۴۱۶

تفاوت دنیا و آخرت

۱۲ .الإمام الهادی(ع) :النّاسُ فِی الدّنیا بِالأموالِ، و فی الآخِرَةِ بِالأعمالِ.

امام هادی(ع) :مردم در دنیا با اموال سر و کار دارند و در آخرت با اعمال.

الدرّة الباهرة: ۴۱. میزان الحکمه جلد ۸ صفحه: ۱۴۴

اهمیت بردباری

۱۳ .الإمام الهادی(ع) :إنَّ المُحِقَّ السَّفِیهَ یکادُ أن یطفِئَ نُورَ حَقِّهِ بِسَفَهِهِ.

امام هادی(ع) :مُحِقّ نا بردبار، با نا شکیبی خود نور حقانیتش را خاموش کند.

بحار الأنوار: ۷۸ / ۳۶۵ /۳. میزان الحکمه جلد ۵ صفحه: ۳۲۵

وضو با خشیت

۱۴ .الإمام الهادی(ع) :لَمّا کلَّمَ اللّهُ عَزَّ و جلَّ موسَی بنَ عِمرانَ(ع)... قالَ: إلهی، فما جَزاءُ مَن أتَمَّ الوُضوءَ مِن خَشیتِک؟ قالَ: أبعَثُهُ یومَ القِیامَةِ و لَهُ نُورٌ بَینَ عَینَیهِ یتَلألأُ.

امام هادی(ع) :زمانی که خداوند عزّ و جلّ با موسی بن عمران(ع) سخن گفت..... موسی عرض کرد: خدایا! پاداش کسی که از خشیت تو وضو را کامل به جا آورد چیست؟ خداوند فرمود: روز قیامت او را در حالی مبعوث می کنم که در پیشانیش نوری می درخشد.

الأمالی للصدوق: ۲۷۷ / ۳۰۷. میزان الحکمه جلد ۱۳ صفحه: ۲۳۱

دنیا سرای آزمایش

۱۵ .الإمام الهادی(ع) :إنَّ اللّهَ جَعَلَ الدُّنیا دارَ بَلوی، و الآخِرَةَ دارَ عُقبی، و جَعَلَ بَلوَی الدُّنیا لِثَوابِ الآخِرَةِ سَبَبا، و ثَوابَ الآخِرَةِ مِن بَلوَی الدُّنیا عِوَضا.

امام هادی(ع) :خداوند دنیا را سرای آزمایش قرار داده است و آخرت را سرای فرجام؛ آزمایش و بلای دنیا را وسیله پاداش آخرت کرده است و پاداش آخرت را عوض بلا و آزمایش های دنیا.

تحف العقول: ۴۸۳. میزان الحکمه جلد ۱۳ صفحه: ۳۱۵

نتیجه نافرمانی والدین

۱۶ .الإمام الهادی(ع) :العُقوقُ یعقِبُ القِلَّةَ، و یؤَدّی إلَی الذِّلَّةِ.

امام هادی(ع) :نافرمانی والدین، تنگدستی می آورد و به ذلّت می کشاند.

بحار الأنوار: ۷۴ / ۸۴ /۹۵. میزان الحکمه جلد ۱۳ صفحه: ۵۰۰

خودپسندی و غرور

۱۷ .الإمام الهادی(ع) :العُجبُ صارِفٌ عَن طَلَبِ العِلمِ، داعٍ إلَی الغَمْطِ و الجَهلِ.

امام هادی(ع) :خودپسندی و غرور، از دانش طلبی باز می دارد و به تحقیر دیگران و جهل فرا می خواند.

بحار الأنوار: ۷۲ / ۱۹۹ /۲۷. میزان الحکمه جلد ۷ صفحه: ۵۰

اهمیت شکرگزاری

۱۸ .الإمام الهادی(ع) :الشاکرُ أسعَدُ بالشُّکرِ مِنهُ بِالنِّعمَةِ التی أوجَبَتِ الشُّکرَ؛ لأنَّ النِّعَمَ مَتاعٌ، و الشُّکرَ نِعَمٌ و عُقبی.

امام هادی(ع) :خوشبختی شکرگزاری برای شاکر، بیشتر از خوشبختی او به نعمتی است که موجب شکر شده است؛ زیرا نعمت متاعی [فانی] است اما شکر، نعمت و عاقبت است.

تحف العقول: ۴۸۳. میزان الحکمه جلد ۶ صفحه: ۹

وظیفه شیعیان

۱۹ .الإمام الهادی(ع) ـ لِشیعَتِهِ ـ: اِتَّقُوا اللّهَ و کونُوا زَینا و لا تَکونوا شَینا، جُرُّوا إلَینا کلَّ مَوَدَّةٍ، وَ ادفَعُوا عَنّا کلَّ قَبیحٍ.

امام هادی(ع) ـبه شیعیان خود ـ فرمود: از خدا بترسید و مایه آبرو باشید نه مایه بدنامی. محبّتها را به سوی ما جلب کنید و هر گونه زشتی را از ما دور سازید.

تحف العقول: ۴۸۸. میزان الحکمه جلد ۶ صفحه: ۱۲۴

جدالگری

۲۰ .الإمام الهادی(ع) :المِراءُ یفسِدُ الصَّداقَةَ القَدیمَةَ، و یحَلِّلُ العُقدَةَ الوَثیقَةَ، و أقَلُّ ما فیهِ أن تَکونَ فیهِ المُغالَبَةُ، و المُغالَبَةُ أسُّ أسبابِ القَطیعَةِ.

امام هادی(ع) :جدالگری، دوستی دیرپا را نابود می‌کند و پیمان‌های استوار را از هم می‌گسلد و کمترین نتیجه آن، پیروزی برطرف مقابل است و پیروزی، سبب اصلی جدایی است.

أعلام الدین: ۳۱۱. گفتگوی تمدن ها در قرآن و حدیث، ص: ۹۰

اطاعت از خدا و ناخوشنودی دیگران

۲۱ .الإمام الهادی(ع) :مَن أطاعَ الخالِقَ لَم یبالِ بسَخَطِ المَخلوقِ.

امام هادی(ع) :هر که آفریدگار را فرمان برد، از خشم و ناخشنودی مخلوق پروایی به دل راه ندهد.

بحار الأنوار: ۷۸ / ۳۶۶ /۲. میزان الحکمه جلد ۶ صفحه: ۵۰۶

گمان خوب و بد در زمان های متفاوت

۲۲ .الإمام الهادی(ع) :إذا کانَ زَمانٌ، العَدلُ فیهِ أغلَبُ مِن الجَورِ فَحَرامٌ أن تَظُنَّ بأحَدٍ سُوءا حتّی یعلَمَ ذلک مِنهُ. و إذا کانَ زَمانٌ، الجَورُ أغلَبُ فیهِ مِن العَدلِ فلیسَ لأحَدٍ أن یظُنَّ بأحَدٍ خَیرا ما لَم یعلَمْ ذلک مِنهُ.

امام هادی(ع) :هر گاه روزگاری بود که عدالت در آن بر ستم غالب باشد، حرام است که به کسی گمان بد بری، مگر این که بدی او بر تو معلوم شود و هرگاه روزگاری بود که در آن بیداد بر دادگری غالب باشد، هیچ کس نباید به کسی گمان نیک برد، مگر این که خوبی او بر وی معلوم شود.

أعلام الدین: ۳۱۲. میزان الحکمه جلد ۶ صفحه: ۵۷۵

ارزش قائل شدن برای خود

۲۳ .الإمام الهادی(ع) :مَن هانَتْ علَيهِ نَفسُهُ فلا تَأمَنْ شَرَّهُ.

امام هادی(ع) :هر که برای خود ارزشی قائل نباشد، از شرّش ایمن مباش.

تحف العقول: ۴۸۳. میزان الحکمه جلد ۴ صفحه: ۲۵۷

نتیجه فرمانبری از خداوند

۲۴ .الإمام الهادی(ع) :مَن أطاعَ اللّهَ يطاعُ.

امام هادی(ع) :هرکه خدا را فرمان برد، مردم از او فرمان برند.

بحار الأنوار: ۷۱ / ۱۸۲ /۴۱. میزان الحکمه جلد ۴ صفحه: ۴۸۹

نتیجه ناخشنود ساختن خداوند

۲۵ .الإمام الهادی(ع) :مَن أسخَطَ الخالِقَ فَقَمِنٌ أن يحِلَّ بِهِ سَخَطُ المَخلوقينَ.

امام هادی(ع) :هر که آفریدگار را ناخشنود کند، سزاوار است که مورد خشم و ناخشنودی آفریدگان قرار گیرد.

بحار الأنوار: ۷۱ / ۱۸۲ /۴۱. میزان الحکمه جلد ۴ صفحه: ۴۸۹

اظهار ناراحتی بهتر از کینه به دل گرفتن

۲۶ .الإمام الهادی(ع) :العِتابُ خَيرٌ مِن الحِقْدِ.

امام هادی(ع) :سرزنش کردن بهتر است از کینه به دل گرفتن.

بحار الأنوار: ۷۸ / ۳۶۹ /۴. میزان الحکمه جلد ۳ صفحه: ۱۳۷

پیروی از عابد خالص

۲۷ .الإمام الهادی(ع) :لو سَلَک النّاسُ وادِيا و شِعْبا لسَلَکتُ وادی رجُلٍ عَبَدَ اللّهَ وحْدَهُ خالِصا.

امام هادی(ع) :اگر مردمان هر یک به وادی و درّه ای روند، من در وادی آن مردی قدم می گذارم که خدای یگانه را مخلصانه عبادت می کند.

تنبیه الخواطر: ۲ / ۱۰۹. میزان الحکمه جلد ۳ صفحه: ۳۷۳

نیکوکار

۲۸ .الإمام الهادی(ع) :خَيرٌ مِن الخَيرِ فاعِلُهُ.

امام هادی(ع) :از خوبی بهتر، کسی است که خوبی می کند.

بحار الأنوار: ۷۸ / ۳۷۰ /۴. میزان الحکمه جلد ۳ صفحه: ۵۶۹

زیباگو

۲۹ .الإمام الهادی(ع) :أجمَلُ مِن الجَميلِ قائلُهُ.

امام هادی(ع) :از زیبایی زیباتر، کسی است که زیبا می گوید.

بحار الأنوار: ۷۸ / ۳۷۰ /۴. میزان الحکمه جلد ۳ صفحه: ۵۶۹

توبه نصوح

۳۰ .الإمام الهادی(ع) ـ و قد سُئلَ عنِ التّوبةِ النَّصُوحِ ـ: أنْ یکونَ الباطِنُ کالظّاهِرِ و أفْضَلَ مِن ذلک.

امام هادی(ع) ـدر پاسخ به سؤال از توبه نصوح ـ فرمود: توبه نصوح این است که باطن، همچون ظاهر، و بهتر از آن شود.

بحار الأنوار: ۶ / ۲۲ /۲۰. میزان الحکمه جلد ۲ صفحه: ۱۳۵

امامان بعد از امام هادی(ع)

۳۱ .الإمام الهادی(ع) :الإمامُ بَعدی الحسَنُ، و بعدَ الحسنِ ابنُه القائمُ، الّذی یملأُ الأرضَ قِسْطا و عدلاً کما مُلِئتْ جَورا و ظُلما.

امام هادی(ع) :امام پس از من، حسن است و پس از حسن فرزندش قائم؛ همو که زمین را پر از عدل و داد می کند، همچنان که از بیدادگری و ستم پر شده است.

بحار الأنوار: ۵۰ / ۲۳۹ / ۴. میزان الحکمه جلد ۱ صفحه: ۳۷۶

پاداش بی آزار و نیکوکار

۳۲ .الإمام الهادی(ع) :لَمّا کلَّمَ اللّه موسَی بنَ عِمرانَ(ع) قالَ موسی:... إلهی ! فَما جَزاءُ مَن کفَّ أذاهُ عَنِ النّاسِ، وبَذَلَ مَعروفَهُ لَهُم؟ قالَ: یا موسی ! تُناديهِ النّارُ یومَ القِیامَةِ: لا سَبیلَ لی عَلَیک.

امام هادی(ع) :چون خدا با موسی بن عمران(ع) سخن گفت، موسی(ع) گفت:... معبودا ! پاداش کسی که آزار خویش را از مردم باز دارد و به آنان نیکی کند، چیست؟

خدا فرمود: «ای موسی! در روز قیامت، آتش، او را بانگ می‌زند که: مرا به تو دسترس نیست.«

الأمالی للصدوق: ص ۲۷۶ ح ۳۰۷. بهشت و دوزخ از نگاه قرآن و حدیث - جلد ۲ صفحه: ۵۱۴

سبب نوع اعجاز بعضی انبیا

۳۳ .الإمام الهادی(ع) ـ فی جَوابِ ابنِ السِّکیتِ عَن عِلَّةِ بَعثِ موسی بِالعَصا ویدِهِ البَیضاءِ وآلَةِ السِّحرِ، وبَعثِ عیسی بِآلَةِ الطِّبِّ، وبَعثِ مُحَمَّدٍ، صَلَّی اللّهُ عَلَیهِ وآلِهِ وعَلی جَمیعِ الأَنبیاءِ، بِالکلامِ وَالخُطَبِ ـ: إنَّ اللّهَ لَمّا بَعَثَ موسی(ع) کانَ الغالِبُ عَلی أهلِ عَصرِهِ السِّحرَ، فَأَتاهُم مِن عِندِ اللّهِ بِما لَم یکن فی وُسعِهِم مِثلُهُ، وما أبطَلَ بِهِ سِحرَهُم، وأَثبَتَ بِهِ الحُجَّةَ عَلَیهِم.

وإنَّ اللّهَ بَعَثَ عیسی(ع) فی وَقتٍ قَد ظَهَرَت فیهِ الزَّماناتُ وَاحتاجَ النّاسُ إلَی الطِّبِّ، فَأَتاهُم مِن عِندِ اللّهِ بِما لَم یکن عِندَهُم مِثلُهُ، وبِما أحیا لَهُمُ المَوتی، وأَبرَأَ الأَکمَهَ وَالأَبرَصَ بِإذنِ اللّهِ، وأَثبَتَ بِهِ الحُجَّةَ عَلَیهِم.

وإنَّ اللّهَ بَعَثَ مُحَمَّدا(ص) فی وَقتٍ کانَ الغالِبُ عَلی أهلِ عَصرِهِ الخُطَبَ وَالکلامَ ـ وأَظُنُّهُ قالَ: والشِّعرَ ـ فَأَتاهُم مِن عِندِ اللّهِ مِن مَواعِظِهِ وحِکمِهِ ما أبطَلَ بِهِ قَولَهُم، وأَثبَتَ بِهِ الحُجَّةَ عَلَیهِم.

امام هادی(ع) ـدر پاسخ ابن سِکیت که پرسیده بود: سبب برانگیخته شدن موسی(ع) با عصا، ید بیضا و ابزار سحر، و عیسی(ع) با ابزار طبابت، و محمّد(ص) با گفتار و خطابه چیست؟ ـ: خداوند، هنگامی موسی(ع) را برانگیخت که جادو بر مردم عصر او غلبه داشت. از این رو، برای آنان از جانب خداوند، معجزه ای آورد که نظیر آن در توان آنان نبود، تا با آن، جادوی آنان را باطل سازد و حجّت را بر ایشان تمام نماید.

و خداوند متعال، عیسی(ع) را در زمانی به رسالت برانگیخت که در میان مردم، بیماری های مُزمن پدید آمده بود، مردم به طب نیاز داشتند و عیسی(ع) از جانب خداوند، برای آنان معجزه ای آورد که نظیر آن، نزد ایشان وجود نداشت. او مردگان را برای ایشان زنده می کرد، و کور مادرزاد و مبتلا به پیسی را با اذن الهی شفا می داد و با این معجزات، حجّت را بر آنان تمام می کرد.

خداوند، محمّد(ص) را در زمانی به رسالت برانگیخت که خطابه و سخنوری ـ و به گمانم امام(ع) افزود: و شعر ـ بر مردم عصر ایشان غلبه داشت. از این رو، او از جانب خداوند، برای ایشان موعظه ها و حکمت هایی آورد تا با آنها، ادّعای آنان را باطل و حجّت را بر ایشان تمام نماید.

الکافی: ج ۱ ص ۲۴ ح ۲۰. دانشنامه قرآن و حدیث جلد ۱۵ صفحه: ۱۶۲

سبب جذب انسان به شیاطین

۳۴ .الإمام الهادی(ع) :قالَ إبليسُ ـ لِنوحٍ(ع) ـ: إذا وَجَدنَا ابنَ آدَمَ شَحيحا، أو حَريصا، أو حَسودا، أو جَبّارا، أو عَجولاً تَلَقَّفناهُ تَلَقُّفَ الكرَةِ، فَإِن اجتَمَعَت لَنا هذِهِ الأَخلاقُ، سَمَّيناهُ شَيطانا مَريدا.

امام هادی(ع) :ابلیس، به نوح(ع) گفت: ما هر گاه فرزند آدم را تنگ نظر یا آزمند یا حسود یا متکبّر و یا شتابکار بیابیم، او را چون گوی می رُباییم، و اگر همه این خصلت ها در وجود او برای ما گِرد آید، او را شیطانِ گردنکش می نامیم.

قصص الأنبياء للراوندی: ص ۸۵ ح ۷۷. دانشنامه قرآن و حدیث جلد ۱۱ صفحه: ۳۳۶

بخل

۳۵ .الإمام الهادی(ع) :البُخلُ أذَمُّ الأَخلاقِ.

امام هادی(ع) :بخل، نکوهیده ترینِ خوی هاست.

الدرّة الباهرة: ص ۴۲. دانشنامه قرآن و حدیث جلد ۱۱ صفحه: ۳۴۰

۷۲ حرف اسم اعظم نزد اهل بیت(ع)

۳۶ .الإمام الهادی(ع) :اِسمُ اللّهِ الأَعظَمُ ثَلاثَةٌ وسَبعونَ حَرفا، كانَ عِندَ آصَفَ حَرفٌ فَتَكلَّمَ بِهِ فَانخَرَقَت لَهُ الأَرضُ فيما بَينَهُ وبَينَ سَبَإٍ، فَتَناوَلَ عَرشَ بِلقيسَ حَتّى صَيرَهُ إلى سُلَيمانَ(ع)، ثُمَّ انبَسَطَتِ الأَرضُ فى أقَلَّ مِن طَرفَةِ عَينٍ، وعِندَنا مِنهُ اثنانِ وسَبعونَ حَرفا، وحَرفٌ عِندَ اللّهِ مُستَأثَرٌ بِهِ فى عِلمِ الغَيبِ.

امام هادی(ع) :اسم اعظم خداوند، هفتاد و سه حرف دارد که آصف، تنها یک حرف از آن را می دانست و آن را بر زبان جاری ساخت و زمینِ میان او و سبأ شکافته شد و او تخت بلقیس را بر گرفت و آن را به سلیمان(ع) رساند. سپس زمین در مدّتی کمتر از یک چشم بر هم زدن، هموار گشت، و هفتاد و دو حرفِ آن، نزد ماست و خداوند، یک حرف را در علم غیب به خود، اختصاص داده است.

الکافی: ج ۱ ص ۲۳۰ ح ۳. دانشنامه قرآن و حدیث جلد ۱۰ صفحه: ۵۰

دوستی و دشمنی با اهل بیت(ع)

۳۷ .الإمام الهادی(ع) ـ فِي الزِّيارَةِ الجامِعَةِ الَّتي يزارُ بِهَا الأَئِمَّةُ عليهم السلام ـ: مَن والاكم فَقَد والَى اللّهَ، ومَن عاداكم فَقَد عادَى اللّهَ، ومَن أحَبَّكم فَقَد أحَبَّ اللّهَ، ومَن أبغَضَكم فَقَد أبغَضَ اللّهَ.

امام هادی(ع) ـ در زیارت جامعه که امامان علیهم السلام را بِدان زیارت می کنند ـ: هر که با شما دوستی کند، با خدا دوستی کرده و هر که با شما دشمنی کند، با خدا دشمنی نموده است. هر که شما را دوست بدارد، خدا را دوست داشته است و هر که شما را دشمن بدارد، خدا را دشمن داشته است.

تهذیب الأحکام: ج ۶ ص ۹۷ ح ۱۷۷. دانشنامه قرآن و حدیث جلد ۱۰ صفحه: ۴۰۰

فضایل اهل بیت(ع)

۳۸ . الإمام الهادی(ع) :لا تُدرَک فَضائِلُنا.

امام هادی(ع) :فضیلت های ما درک نمی شوند.

تحف العقول: ص ۴۷۹. دانشنامه قرآن و حدیث جلد ۹ صفحه: ۵۵۶

معنای توانگری

۳۹ . الإمام الهادی(ع) :الغِنی قِلَّةُ تَمَنّیک، وَالرِّضا بِما یکفیک.

امام هادی(ع) :توانگری، در این است که تمنّایت اندک باشد و به آنچه تو را بسنده می کند، خرسند باشی.

الدرّة الباهرة: ص ۴۱. دانشنامه قرآن و حدیث جلد ۶ صفحه: ۱۵۲

دلیل خلیل بودن حضرت ابراهیم(ع)

۴۰ . الإمام الهادی(ع) :إنَّمَا اتَّخَذَ اللّهُ عز و جل إبراهیمَ خَلیلاً لِکثرَةِ صَلاتِهِ عَلی مُحَمَّدٍ وأهلِ بَیتِهِ صَلَواتُ اللّهِ عَلَیهِم.

امام هادی(ع) :خداوند عز و جل به این دلیل، ابراهیم(ع) را خلیل خود کرد که بر محمّد و خاندان او ـ که درودهای خدا بر ایشان باد ـ زیاد درود می فرستاد.

علل الشرائع: ص ۳۴ ح ۳. نهج الذکر با ترجمه فارسی جلد ۴ صفحه: ۳۴۲

حامل دانش

۴۱ . الإمام الهادی(ع) :أرجَحُ مِنَ العِلمِ حامِلُهُ.

امام هادی(ع) :برتر از دانش، حامل آن است.

أعلام الدین: ص ۳۱۱. دانش نامه عقاید اسلامی جلد ۳ صفحه: ۳۴۸

زبان جاهل

۴۲ . الإمام الهادی(ع) :الجاهِلُ أسیرُ لِسانِهِ.

امام هادی(ع) :نادان، اسیر زبان خویش است.

الدرّة الباهرة: ص ۴۱. دانش نامه عقاید اسلامی جلد ۲ صفحه: ۷۶

تأثیر حکمت در طبیعتهای فاسد

۴۳ . الإمام الهادی(ع) :الحِکمَةُ لا تَنجَحُ فِی الطِّباعِ الفاسِدَةِ.

امام هادی(ع) :حکمت در طبیعت های فاسد، سودی نمی بخشد.

أعلام الدين: ص ۳۱۱. دانش نامه عقاید اسلامی جلد ۲ صفحه: ۵۳۶

پاداش روزه ماه مبارک رمضان

۴۴ .الإمام الهادی(ع) :لَمّا كلَّمَ اللّهُ عز و جل موسَى بنَ عِمرانَ(ع) قالَ موسى:... إلهى، فَما جَزاءُ مَن صامَ شَهرَ رَمَضانَ لَک مُحتَسِباً؟

قالَ: «يا موسى، أُقيمُهُ يومَ القِيامَةِ مُقاماً لا يخافُ فيهِ.»

قالَ: إلهى، فَما جَزاءُ مَن صامَ شَهرَ رَمَضانَ يريدُ بِهِ النّاسَ؟

قالَ: «يا موسى، ثَوابُهُ كثَوابِ مَن لَم يصُمهُ.»

امام هادی(ع) :آن گاه که خداوند با موسی بن عمران(ع) سخن گفت، موسی گفت: پروردگارا! پاداش آن که به خاطر پاداش و رضای تو ماه رمضان را روزه بگیرد، چیست؟

فرمود: «ای موسی! روز قیامت، او را جایگاهی می دهم که در آن جا بیمی نداشته باشد.»

گفت: خدایا! پس پاداش آن که ماه رمضان را به خاطر مردم، روزه بگیرد، چیست؟

فرمود: «ای موسی! پاداش او، همچون پاداش کسی است که آن ماه را روزه نگرفته باشد.»

الأمالی للصدوق: ۲۷۷ / ۳۰۷. ماه خدا جلد ۱ صفحه: ۱۳۸

شب زنده داری و شیرینی خواب

۴۵ .الإمام الهادی(ع) :السَّهَرُ أَلَذُّ لِلمَنامِ.

امام هادی(ع) :شب زنده داری، خواب را شیرین تر می کند.

نزهة الناظر، ص ۱۴۱، ح ۱۸. دانشنامه احادیث پزشکی جلد ۲ صفحه: ۳۲

گرسنگی و مزه غذا

۴۶ .الإمام الهادی(ع) :الجوعُ يزيدُ فی طيبِ الطَّعامِ.

امام هادی(ع) :گرسنگی، غذا را خوش مزگی می افزاید.

نزهة الناظر، ص ۱۴۱، ح ۱۸. دانشنامه احادیث پزشکی جلد ۲ صفحه: ۳۲